Oświadczenie złożone
przez senator Ewę Monikę Kaliszuk
na 57. posiedzeniu Senatu
w dniu 22 kwietnia 2026 r.

Oświadczenie skierowane do minister zdrowia Jolanty Sobierańskiej-Grendy

Szanowna Pani Minister!

W nawiązaniu do odpowiedzi udzielonej na moje wcześniejsze oświadczenia senatorskie, w której wskazano, że jednym z zadań realizowanych na zlecenie ministra zdrowia przez Instytut Matki i Dziecka w 2026 r. będzie opracowanie zaleceń i wytycznych do realizacji opieki zdrowotnej nad dziećmi z cukrzycą w środowisku szkolnym, zwracam się z prośbą o przedstawienie szczegółowych informacji w tej sprawie.

Kwestia ta została ponownie i bardzo wyraźnie podniesiona podczas zorganizowanego przeze mnie w Olsztynie seminarium „Dzieci z cukrzycą typu 1 w przedszkolach i szkołach podstawowych", w którym uczestniczyli eksperci, lekarze, przedstawiciele środowiska edukacyjnego, dyrektorzy szkół, rodzice oraz pracownicy naukowi. W trakcie spotkania przedstawiono informacje wskazujące, że prace nad zaleceniami dotyczącymi opieki nad dziećmi z cukrzycą w środowisku szkolnym zostały już wykonane przez środowisko eksperckie związane z Polskim Towarzystwem Diabetologicznym, a mimo to nie doprowadziły dotąd do wdrożenia systemowych rozwiązań.

Z przekazanych mi informacji wynika, że już pismem z dnia 28 grudnia 2021 r. Ministerstwo Zdrowia zwróciło się do ówczesnej prezes Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego, prof. dr hab. n. med. Doroty Zozulińskiej-Ziółkiewicz, z prośbą o opracowanie zaleceń. Prace te zostały podjęte przez Sekcję Diabetologii Pediatrycznej PTD i zakończyły się przygotowaniem dokumentu, który 23 maja 2022 r. został przekazany ministrowi zdrowia. Następnie, po kolejnych konsultacjach z Ministerstwem Zdrowia, w tym po spotkaniu z przedstawicielami resortu w listopadzie 2024 r., w dniu 11 marca 2025 r. do Ministerstwa Zdrowia przekazano kolejną, skróconą wersję propozycji zaleceń.

Co istotne, z przedstawionych mi materiałów wynika, że opracowanie to nie miało charakteru ogólnego, lecz zawierało bardzo szczegółowe propozycje dotyczące organizacji opieki nad dzieckiem z cukrzycą typu 1 w szkole i przedszkolu, w tym m.in. indywidualny plan leczenia dziecka w placówce, procedury postępowania w hipoglikemii i hiperglikemii, zasady dotyczące wysiłku fizycznego, obowiązki dyrektora, wychowawcy, nauczycieli oraz rodziców, standardy szkoleń personelu, a także rekomendację zapewnienia dziecku osobistego asystenta albo innej osoby wspierającej w przypadkach braku samodzielności w zakresie realizacji planu leczenia. Materiał ten wskazuje, że środowisko diabetologiczne wypracowało już rozwiązania, które mogłyby stanowić podstawę realnego wsparcia dzieci przewlekle chorych, w tym z cukrzycą typu 1, w systemie oświaty.

W tym kontekście szczególne wątpliwości budzi informacja, że w 2026 r. opracowanie zostało zlecone Instytutowi Matki i Dziecka. Powstaje bowiem pytanie, co stało się z zaleceniami przygotowanymi wcześniej przez Polskie Towarzystwo Diabetologiczne oraz dlaczego nie zostały one dotychczas wykorzystane, mimo że art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 12 kwietnia 2019 r. o opiece zdrowotnej nad uczniami stanowi, iż minister właściwy do spraw zdrowia może ogłosić, w drodze obwieszczenia, zalecenia postępowania dotyczące opieki nad uczniami przewlekle chorymi lub niepełnosprawnymi w szkole, opracowane przez odpowiednie stowarzyszenia lub towarzystwa naukowe o zasięgu krajowym, zrzeszające specjalistów w danej dziedzinie medycyny.

W związku z powyższym proszę o odpowiedzi na następujące pytania.

1. Jaki jest aktualny status zaleceń dotyczących opieki nad dziećmi z cukrzycą typu 1 w środowisku szkolnym, opracowanych przez ekspertów Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego i przekazanych do Ministerstwa Zdrowia odpowiednio w 2022 r. oraz w 2025 r.?

2. Czy Ministerstwo Zdrowia dokonało formalnej oceny tych opracowań? Jeśli tak, to proszę o informację, jakie były jej wyniki oraz jakie uwagi zgłoszono do przedstawionych dokumentów.

3. Z jakich powodów zalecenia przygotowane przez środowisko diabetologiczne nie zostały dotychczas ogłoszone w trybie przewidzianym w ustawie o opiece zdrowotnej nad uczniami?

4. Z jakich przyczyn zdecydowano o powierzeniu opracowania zaleceń Instytutowi Matki i Dziecka, mimo że odpowiednie towarzystwo naukowe o zasięgu krajowym przygotowało już takie opracowanie?

5. Czy planowane prace Instytutu Matki i Dziecka mają zastąpić, uzupełnić czy też zweryfikować dokumenty przygotowane wcześniej przez Polskie Towarzystwo Diabetologiczne?

6. Kto będzie odpowiadał merytorycznie za opracowanie zaleceń w Instytucie Matki i Dziecka oraz jaki będzie tryb współpracy z ekspertami diabetologii dziecięcej i przedstawicielami Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego?

7. Czy Ministerstwo Zdrowia zamierza opublikować zalecenia dotyczące opieki nad dziećmi z cukrzycą w środowisku szkolnym jeszcze w 2026 r.? Jeśli tak, to w jakim terminie?

W mojej ocenie dalsze przedłużanie prac nad zaleceniami, przy jednoczesnym niewykorzystaniu dokumentów już opracowanych przez środowisko eksperckie, prowadzi do utrzymywania się stanu niepewności prawnej i organizacyjnej po stronie szkół, rodziców oraz personelu placówek. Najpoważniejsze konsekwencje ponoszą jednak dzieci z cukrzycą typu 1, które nadal nie mają w całym kraju zagwarantowanych jednolitych i realnych standardów opieki w środowisku szkolnym.

Ewa Monika Kaliszuk
senator RP